

Sosnowiec, 12.06.2019

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

Wpłynęło: 2019 -06- 13

L. dz. zał.

Podpis:

PREZYDENT
ARKADIUSZ CHEĆCIŃSKI
13.06.19

Pani
Wanda Olko

Przewodnicząca Komisji
Budżetowej Rady Miejskiej
w miejscu

W związku z omawianym na posiedzeniu Komisji Budżetowej w dniu 17.06.2019 r. tematem „Udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa CIT i PIT „ przedstawiam w załączeniu przygotowany materiał w tym zakresie.

Z up. SKARBNIKA MIASTA
Naczelnik Wydziału Budżetu Miasta
Katarzyna Chrapek-Rogowska
mgr Katarzyna Chrapek-Rogowska

Z up. SKARBNIKA MIASTA
Naczelnik Wydziału Budżetu Miasta
Katarzyna Chrapek-Rogowska
mgr Katarzyna Chrapek-Rogowska

Udziały gminy w podatkach (PIT i CIT) stanowiących dochód budżetu państwa w budżecie miasta Sosnowiec

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań¹. Jednym z ważniejszych dochodów w budżecie jednostki samorządu terytorialnego są wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: PIT) oraz od osób prawnych (dalej: CIT). O wadze tego dochodu świadczy fakt, że środki otrzymane z tego tytułu stanowią średnio ok. 30% ogółu wpływów budżetu miasta Sosnowiec.

Lata realizacji	Dochody ogółem	w tym:	Procentowy udział w strukturze dochodów ogółem
		Udziały w podatku dochodowym PIT i CIT	
2015	822 774 125,35	243 445 547,91	29,6%
2016	854 865 532,71	256 071 250,25	30,0%
2017	930 883 576,45	270 308 407,59	29,0%
2018	996 335 423,30	301 962 354,69	30,3%
2019 (plan na dzień 31.05)	1 049 752 225,23	320 500 904,00	30,5%

Na mocy Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wpływy z tytułu udziałów w podatku dochodowym zostały wprost zaliczone do kategorii dochodów własnych JST, czyli w zakresie których organom samorządowym powinien przysługiwać możliwie największy zakres kompetencji w odniesieniu do wpływu na ich kształtowanie. Tego rodzaju zaklasyfikowanie budzi jednak szereg wątpliwości, ponieważ samorządom nie przypadają żadne atrybuty władztwa podatkowego w odniesieniu zarówno do podatku dochodowego PIT, jak również CIT. Nawet stosowanie ulg w spłacie nie wymaga konsultacji z organami jednostek samorządowych, bowiem rozstrzygnięć w tym zakresie dokonują samodzielnie urzędy skarbowe. Właściwsze wydaje się uznanie udziałów za formę pośrednią między dochodami własnymi a dochodami transferowymi (subwencja, dotacje z budżetu państwa). Władze

¹ Art. 167 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r (Dz.U.1997.78.483)

samorządowe mogą oddziaływać na kształtowanie dochodów z tego źródła jedynie w sposób pośredni, poprzez zachęcanie przedsiębiorców do inwestowania, obywateli do zamieszkania na ich terenie, a także poprzez podjęcie działań mających na celu zapobieganie migracji ludności i zjawiska wyludniania się oraz większą integrację mieszkańców i inwestorów z miastem.

Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych, od podatników tego podatku, została określona w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego² i przedstawia się następująco.

Szczebel jednostki samorządu terytorialnego	Udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	Udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych
Gmina	39,34%	6,71%
Powiat	10,25%	1,40%
Województwo	1,60%	14,75%
Łączny udział jst -w wpływach z podatku dochodowego	51,19%	22,86%

Ustawodawca przyznał gminom, powiatom i województwom udziały we wpływach z podatku dochodowych w różnej wysokości, co wynika ze zróżnicowanego zakresu wykonywanych zadań przez jednostki różnych szczebli. Zakres zadań własnych uzasadnia przyznanie gminom znacznie wyższego udziału we wpływach z podatku PIT. Z kolei przyznanie samorządowi województwa zdecydowanie wyższego udziału we wpływach z podatku CIT również podyktowane jest specyfiką zadań województwa, których celem jest m.in. tworzenie dobrych warunków dla przedsiębiorców poprzez rozwój regionu.

W przypadku udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych na szczeblu gminy, wysokość udziału podlega corocznej modyfikacji i jest uzależniona od liczby mieszkańców przyjętych przed dniem 1 stycznia 2004 r. do domów pomocy społecznej³. Na przełomie pięciu ostatnich lat wysokość udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych z roku na rok wzrastała, kształtując się następująco:

² Art. 4 st. 2 i 3, art.5 ust. 2 i 3, art. 6 ust. 2 i 3 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U.2018.0.1530 tj.)

³ 1. Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 2, zmniejsza się o liczbę punktów procentowych odpowiadających iloczynowi 3,81 punktu procentowego i wskaźnika obliczonego łącznie dla całego kraju, według zasad określonych w ust. 2.

2. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 1, ustala się dzieląc liczbę mieszkańców przyjętych przed dniem 1 stycznia 2004 r. do domów pomocy społecznej, według stanu na dzień 30 czerwca roku bazowego, przez liczbę mieszkańców przyjętych przed dniem 1 stycznia 2004 r., według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r.

Rok	Wysokość udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych
2015	37,67
2016	37,79
2017	37,89
2018	37,98
2019	38,08

Dochody uzyskiwane z udziału w podatku dochodowym mają ogromne znaczenie dla budżetu jednostek samorządu terytorialnego, szczególnie w kontekście stabilności fiskalnej (zdolności do regulowania zobowiązań finansowych) oraz efektywności wypełnienia przez samorządy nałożonych na nie zadań publicznych. Udziały pełnią nie tylko funkcję fiskalną, ale mają także bezpośredni wpływ na wysokość innych źródeł dochodów. Kwoty udziałów uwzględnia się również w procedurze ustalania subwencji należnej JST. Stanowią element kalkulacyjny uwzględniany przy ustalaniu potencjału dochodowego JST.

W ciągu ostatnich kilku lat, dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego rosną, w szczególności z podatku PIT. Wzrost podyktowany jest dobrą koniunkturą gospodarczą oraz stabilną sytuacją na rynku pracy (spadek bezrobocia, wzrost wynagrodzeń). Rosnące wpływy gmin z PIT to zasługa m.in. podwyżek płacy minimalnej, co automatycznie przekształca się w wyższe składki ZUS i inne podatki, które należy zapłacić, w tym PIT. Wpływy na przełomie lat 2015-2019 prezentowały się następująco:

Lata realizacji	RAZEM (PIT+CIT)	PIT			CIT		
		Razem	w tym:		Razem	w tym:	
			Gmina	Powiat		Gmina	Powiat
2015	243 445 547,91	236 419 472,00	185 849 783,00	50 569 689,00	7 026 075,91	5 813 208,86	1 212 867,05
2016	256 071 250,25	247 494 792,00	194 688 346,00	52 806 446,00	8 576 458,25	7 095 711,29	1 480 746,96
2017	270 308 407,59	260 444 404,00	204 990 414,00	55 453 990,00	9 864 003,59	8 161 217,13	1 702 786,46
2018	301 962 354,69	287 344 130,00	226 276 800,00	61 067 330,00	14 618 224,69	12 094 910,37	2 523 314,32
2019 (plan)	320 500 904,00	308 500 924,00	243 072 924,00	65 427 980,00	12 000 000,00	10 000 000,00	2 000 000,00

Należy pamiętać, że na wielkość uzyskiwanych wpływów z udziałów ma bezpośredni wpływ wysokość stawek podatkowych dla danego podatku dochodowego. Zmiany stawek

podatkowych oddziałują nie tylko na budżet państwa, ale również na budżety jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. I tak na przykład obecna propozycja rządu dotycząca obniżenia stawki podatku PIT z 18% do 17% może skutkować rocznym ubytkiem w dochodach całego sektora finansów publicznych z podatku PIT, w tym także w budżecie Sosnowca. Łącznie wpływy z udziałów w przypadku miasta Sosnowiec mogą spaść o około 17 mln zł. Dochody budżetu centralnego nie ucierpią tak bardzo, ponieważ część środków do niego wróci dzięki podatkowi VAT i akcyzie, z których wpływy mogą być większe z powodu zwiększonej konsumpcji.